

Tingmanning javnaðarflokksins ávarar samgonguna, sum er við at taka arbeiðshugin og trúna uppá framtíðina frá føroyinginum

Javnaðarflokkurin við forða storri arbeiðsloysi

Mugu seta arbeiði í gongd

— *Tað er eingin ivi um, at túsundtals fólk í dag eru arbeiðsleys ella hava fingið skert arbeiðsmøguleikar sínar so nógv, at tey greiða ikki sínar skyldur. Hesa gongd vil javnaðarflokkurin hava skal stæðga og skjýtur tí upp at seta pening av á figgjarlógini til arbeiði ymsa staðni í landinum, sum nú liggja á láni.*

M.a. hetta sigur flokkurin í áliti sínum til figgjarlóg fyrri 1990, men sum ikki fekk undirtøku á tingi.

Í álitinum stendur m.a.:

ætla at snara hesar fortreytir. Tilmæli minnilutans verður tí út frá teim broytingum í fiskivinnustrukturi, veiðumynstri, framleiðslu — og solumynstri, sum Javnaðarflokkurin metir avgjort neyðugt at fremja.

Sama er galdandi viðvíkjandi øðrum greinum. Men eisini her er munur á hugsan Javnaðarflokksins um, hvussu langt tað ber til at pina niður tænastruktúra til hesar skattaplágaðu lantakrar,

pensionistar og tey í útbúgving, og hugsan samgongunnar.

Minnilutin fer fyrri hvørja grein sær at lýsa henda lyndismun og mun í politiskari hugsan, men skal kortini gera enn nakrar generellar viðmerkingar til ta støðu, sum samgongan longu hevur sett land og fólk okkara í, og lýsa ótta okkara fyrri avleiðingunum av, at eitt slíkt stýri møguliga kemur at virka í try á afturat. Tað er týðuliga kom-

Logmaður nevndi í ólav-søkroðuni, at ovurvirksemi hevði verið í 1988 og undanfarni ár, men at samgongan fór at ansa eftir, at hetta ikki broyttist til arbeiðsloysi. Hetta megnaði hon tó ikki, tí eingin er í iva um, at túsundtals fólk í dag eru arbeiðsleys ella hava fingið skert arbeiðsmøguleikar sínar so nógv, at tey ikki greiða sínar skyldur.

Nókur hundrað vil samgongan broyta hett tal til út frá talinum yvir slík, ið fáa almannaveiting sum arbeiðsleys, men hon gloymir tá tey mongu, sum longu eru flutt úr landi okkara til Svøríkis, Danmarkar (Hirtshals), Grønlands, Canada og onnur lond at arbeiða. Hesi eru so eisini vorðin arbeiðsleys í Føroyum, sama teir mongu útlendingar, samgongan heldur, vit kunnu vísa burtur.

Í skjótt farna ári hava vit upplivað tað, ið ikki er hent seinastu 29 árin, nevniliga, at einki nýtt skip er í gerð í Føroyum, og frá landsstýrinum verður ikki rætt hond frá síðu fyrri at bota um hetta. Skulu vit framyvir eiga fólk, sum duga at røkja okkara fiski- og farma-

flota, fer hetta ikki at bera til. Hvønn skulu vit seta við — lærlingar, verkfrøðingar, teknarar og konstruktørar — um einki skipasmíð skal vera?

Væl hava vit ov stóra orku til heimaleiðirnar, men skulu hesar bert røkjavast av eldri og illa røktum skipum, er deyðin skjótt í durunum. Ein ávis — fyriskipað — endurnýgging má alla tíðina fara fram, og tørvurin á hesi er ikki minni enn samlaða skipabyggjorka Føroya.

Hesin spurningur er eisini tengdur at møguleikanum fyrri at fremja neyðuga strukturbroyting í føroyskari fiskivinnu, har m.a. goðskukrøvini koma at treyta, at vit fáa rætta prísir fyrri okkara eldiligar rávorutilfeingi.

Í tí viðkvæma spurningi fiskivinnan er í okkara samfelag stendur øllum greitt, at hon ber seg ikki, og at trýsti á grunnarnar er ov hart.

Eyðvitað er, at tað er neyðugt at sleppa undan at lata hundraðtals miljónir í studningi til hendan ov stóra og elda flota. Vit mugu tí hugsa í goðsku og ikki í nøgd og hugsa um framleiðslu og solu, sum geva nógv

meira — ja, dupult so nógv fyrri at nýta orð fiskasolustjórans — skulu vit sleppa úr hesi studningskarusell, sum einki gevur fiskimonnum ella flakafólki, men bert skoytir tað uppi, sum fyriskipararnir og leiðararnir (managers) og solufólk ikki megna at fáa til vega. Endurnýgging og endurbøting av flotanum skal tí framvegis geva møguleikar fyrri tilikari hagreiðing umborð, at vit bert virka fyrsta floks vøru fram-yvir.

Við hundraðtals studningsmiljónum í huga er ikki nøktandi, at vit kortini eru komin í eina arbeiðsloysisstöðu, har samfelagið einki fær fyrri pening, ið latin verður, og har fólk, sum høvdu goða inn-tøku, eru flutt av landinum, so bæði landskassi og kommunur missa pening. Hetta hava vit ikki kent síðani fyrst í 60-unum.

Javnaðarflokkurin heldur, at arbeiðsloysisstrygd skal vera teimum tøk, ið einki arbeiði kunnu fáa, men álit má hetta ongan-tíð gerast hjá stórum tali av fólki, og flokkurin skjýtur tí upp í hesi figgjarlóg, at seta pening av til

arbeiði ymsastaðni í landinum, sum nú liggja á láni, so hesi fyrirbyrgja arbeiðsloysi, og vit koma í hóske-andi javnvág aftur.

Harumframt stendur gerð av undirsjóvarholi millum Vágar og Streymoy meira »neutralt« í búskapinum enn onnur almennt iløgurbeiði, serliga í eini tíð við arbeiðsloysi. Flokkurin skjýtur tí upp, at taka hetta arbeiðið upp- aftur í 1990.

Vit vilja tí leggja fram eina meira framtakskenda figgjarlóg enn hana, samgongan mælir til. Hon skal seta gongd í á ávisum økjum, men tálma á øðrum, vísa nýggjar leiðir í inntøkupolitikki, men ikki virka eftir teimum veruleikum og fortreytum, sum samgongan hevur skapt. Hetta, tí eingin ivi er um, at privatu iløgurnar verða bert litil partur av tí, sum verið hevur.

ið til sjóndar, at sokallaði figgjarpolitikkur samgongunnar ikki hevur borið batá í sær — tvørtur- imóti.

Fyriliggjandi uppskot meirilutans sýnir, at samgongan ætla at halda fram við sínum Thatcher/ Schluter-politikki. Ti kann Javnaðarflokkurin ikki taka undir við, og tekur tí heldur ikki undir við figgjarlógargruppskoti meirilutans.

Thatcher/Schluter-politikkurin er fullkomuliga

miseyndaður í Bretlandi og Danmark, og tí ávaraði Javnaðarflokkurin fyrst undir viðgerðini av figgjarlógargruppskotinum fyrri 1989 og aftur undir viðgerðini av hesum uppskoti til figgjarlóg fyrri 1990 imóti at royna slíkan politikk í Føroyum.

Vit roynda at vísa á, at tann politikkur, saman við teimum ógvuliga bondsku inntøkulógnum og tí illa umhugsaða búskapartilíkinum, sum

tvungna samansparingin var, fór at føra við sær, at inntøkugrundarlagið hjá landskassanum ruddi burtur. Hetta sæst best av teimum tølum, sum meirilutin leggur á borðið í dag. Samgongan var so ógvuslig at krevja pening inn og skerja almenna virksemd, at myndin bóltaði rú.

Tað, samgongan rópti inntøkulógir til landskassan, gav honum als ongar inntøkur, men eitt stórt

hall — bæði í 1989 og 1990, og hetta hóast tað nærur alt árið 1989 hevur verið møgult at bóka nýtslu inn á yvirskotið, sum annars vildi verið í 1988. At bóka nýtslu í 1990 inn á hallið í 1989 fer so ikki at pynta nakran landskassaroknskap hesi bæði árin.